

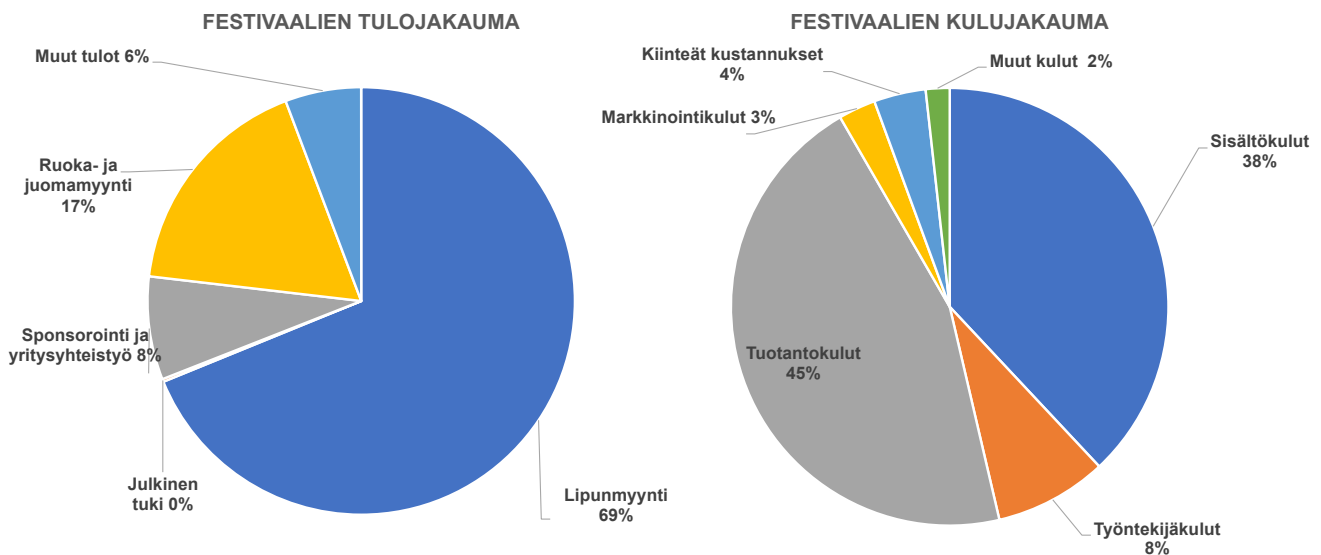
FESTIVAALIEN LIIKEVAIHTO OLI VIIME VUONNA 192 MILJOONAA EUROA

LiveFIN ry:n toimialakyselyn mukaan Suomi on ainutlaatuinen festivaalimaa, jonka rytmimusiikkifestivaalien liikevaihto oli 192 miljoonaa euroa. Vielä vuosi sitten festivaaleille osallistui noin miljoona suomalaista ja yhteenlaskettu kävijämäärä oli 3,5 miljoonaa. Festivaalit luovat työpaikkoja sekä alueellista ja sosiaalista hyvinvointia.

Suomen musiikkitapahtumien verkosto ja etujärjestö LiveFIN ry teki toimialakyselyn, jolla se kartoitti Suomen rytmimusiikkifestivaalien toimintaa, kokoa ja liikevaihtoa vuoden 2019 tietojen pohjalta. Rytmimusiikkifestivaalilla tarkoitetaan festivaalia, jonka ohjelmisto koostuu muusta kuin klassisesta musiikista. Festivaalien toimialakyselyyn osallistui yhteensä 71 festivaalia. Suomessa järjestettiin viime vuonna arviolta 312 rytmimusiikkifestivaalia, joten toimialakyselyn vastausprosentti on 23 %.

Festivaalit numeroiden valossa

LiveFIN ry:n tekemän tutkimuksen mukaan Suomen rytmimusiikkifestivaalien **liikevaihto oli viime vuonna 192 miljoonaa euroa**. Tuloista valtaosa (69 %) muodostui lipunmyynnistä. Kuluista suurimman osan muodostivat tuotanto (45 %) sekä ohjelmisto ja sisältö (38 %).

Toimialakyselyyn vastanneiden festivaalien kävijämäärä oli yhteensä lähes 1,5 miljoonaa. Tutkimuksen mukaan voidaan arvioida, että rytmimusiikkifestivaaleilla oli koko vuoden aikana yhteensä **3,5 miljoonaa käyntiä**. Kun lasketaan niin kutsuttuja uniikkeja kävijöitä, **vähintään miljoona suomalaista osallistui** vuonna 2019 rytmimusiikkifestivaaleille. **84 % festivaaleista järjestettiin kesä- ja elokuun välisenä aikana**. Koska lähes kaikki suuret festivaalit ovat kesäfestivaaleja, **känneistä peräti 93 % kohdistuu kesä-elokuulle** (3,3 miljoonaa käyntiä).

Kävijöiden keski-ikä vaihteli lastentapahtuman 8 ikävuodesta iskelmämusiikkifestivaalin 55 vuoteen. Kun lastenmusiikkifestivaali jätetään pois, oli **kävijöiden keski-ikä viime vuonna 34 vuotta**. Alle 18-vuotiaiden osuus kävijöistä oli keskimäärin 10 prosenttia. Eniten alaikäisiä kävijöitä oli lasten tapahtumien lisäksi niillä festivaaleilla, jotka olivat joko täysin ilmaisia tai joissa oli pääsymaksutonta ohjelmaa.

Tyypillisin festivaalin kesto oli kaksi päivää. Lippujen hinnoittelumallit olivat hyvin moninaiset ja suuremmille festivaaleille onkin jo vakiintunut *early bird – ennakkolippu – ovilippu* -hinnoittelu. **Vain kolme** vastannutta festivaalia olivat **täysin ilmaisia**, mikä kuvastaakin koko kentän tilannetta – täysin ilmaisia festivaaleja järjestetään vähän. Kuitenkin 18 prosentilla kyselyyn vastanneista oli tarjolla myös ilmaisohjelmaa osana festivaalin kokonaistarjontaa.

Festivaalien merkitys alueelle, yhteisölle ja yleisölle

Festivaalien tavoitteena on **omaleimaisen ohjelmiston tarjoaminen, ainutlaatuisen ja kokonaisvaltaisen elämyksen luominen kävijöille, esiintymismahdollisuuksien tarjoaminen muusikoille sekä varojen kerääminen**. Erityisesti yhdistyspohjalta järjestettyjen festivaalien tuotot mahdollistavat ympärivuotisen toiminnan ja joissakin tapauksissa myös alueellisen musiikkikulttuurin tukemisen festivaalien avulla. Kaikkein suurimpien festivaalien tavoitteena on **kansainvälinen tunnettuus**, kun taas pienempien festivaalien kohdalla korostuu **paikallisyhteisön hengen ylläpitäminen**. Suomen festivaalikentällä on useita genrelähtöisiä festivaaleja, joilla on suuri merkitys erilaisten alakulttuurien elinvoimaisuudelle ja kulttuuritoiminnan kehittämiseksi.

Huomattavan suuri festivaalien määrä luo Suomesta ainutlaatuisen festivaalimaan. Tutkimukseen vastanneet järjestäjät tunnistavat suuren määrän taloudellisia, yhteiskunnallisia ja sosiokulttuurisia vaikutuksia, joita heidän festivaalinsa edistävät. Festivaaliorganisaatiot tuovat esille **kestävää kehitystä, tasa-arvoa, monikulttuurisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä**. Festivaalit tarjoavat osallistumisen mahdollisuuden vapaaehtoisille, joiden osaaminen vahvistuu ja jotka ”saavat kokemuksen yhteenkuuluvuudesta ja hyväksynnästä”. Festivaalit **luovat työpaikkoja** ja niiden järjestämisellä on **aluetaloudellisia ja imagollisia** merkityksiä. Monet festivaalit **tuovat esiin paikalliskulttuuria ja paikallisia yrityksiä**. Ne ovat paikkakunnan **yhteisöllisyyden** voimannäytteitä. Erityisesti haja-asutusalueilla järjestettävät festivaalit luovat kulttuuritarjontaa sinne, missä sitä ei muuten olisi. Luonnollisesti festivaalit tarjoavat myös muusikoille esiintymismahdollisuuksia. Tutkimuksessa korostui esiintymismahdollisuuksien tarjoaminen uusille ja nouseville artisteille sekä marginaalisemman musiikin tekijöille. Monet yhdistyspohjaiset, kävijämääriltään pienemmät festivaalit painottavat sitä, että he pitävät festivaalilipun hinnan alhaisena, jotta kaikilla olisi mahdollisuus osallistua. Ei pidä myöskään unohtaa **yleisön kokemaa iloa ja riemua** hyvästä ohjelmistosta, yhteisöllisyydestä, unohtumattomista elämyksistä, sosiaalisesta kanssakäymisestä ja festivaaleihin osallistumisen synnyttämästä hyvinvointivaikutuksesta.

Festivaalien työllistävä vaikutus

Festivaalit työllistävät projektiluonteisesti suuren määrän ihmisiä. Kyselyyn vastanneet 71 festivaalia työllistivät 876 palkattua työntekijää, lähes 6 000 vuokratyöntekijää, noin 6 000 vapaaehtoista sekä 528 muuta työntekijää (harjoittelijat ym), eli yhteensä 13 354 henkilöä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 437.

Kaikilla Suomen rytmimusiikkifestivaaleilla työskenteli viime vuonna yhteensä noin **34 000 henkilöä**. Tehty kokonaistyömäärä vastasi **1 700 henkilötyövuotta**. Lukemassa on mukana myös festivaalien vapaaehtoiset. Lukumäärää tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että monet festivaalien työntekijöistä työskentelevät useissa tapahtumissa vuoden aikana. **Festivaalit tarjosivat kuitenkin viime vuonna yhteensä 34 000 työpaikkaa** ja työntöön mahdollisuutta.

Festivaalit ovat tärkeitä myös muusikoiden työllistymisen näkökulmasta. Rytmimusiikkifestivaalit tarjosivat viime vuonna koko Suomessa muusikoille noin 6 600 keikkaa.

Kotimaisen festivaalientien tulevaisuudennäkymät

Vuosi 2019 oli taloudellisesti varsin hyvä kotimaisella festivaalientillä. Yli puolet toimialakyselyyn vastanneista kertoi, että **vuosi oli ollut tavanomaista parempi**.

Kun vastaajilta kysyttiin, miten he kuvailisivat Suomen festivaalientää viiden vuoden kuluttua, esille nousi erityisesti se näkemys, että Suomen festivaalientää on saavuttanut saturaatiopisteensä. Uusia tapahtumia tulee vanhojen tilalle. Festivaalien määrän ei uskottu enää nousevan. Isojen festivaalien uskottiin kasvavan entisestään ja siirtyvän enenevässä määrin kansainvälisten toimijoiden käsiin, mutta samanaikaisesti pienempien festivaalien osuus tulee kasvamaan. Festivaalien keskittyminen ja tarjonnan yksipuolistuminen nähtiin riskitekijänä, jonka seurauksena yleisömäärät voivat pudota.

Festivaalien tulevaisuudennäkymiin vaikuttaa oleellisesti vallitsevan koronapandemian kehitys. Kun tarkasteltiin festivaalien kriittisiä menestystekijöitä, toimialakyselyssä tärkeimmäksi nousivat pandemiat, tuotantokulujen kasvu, artistien saatavuus, lippujen hinnoittelu sekä artistipalkkioiden kasvu. Näihin kaikkiin koronatilanne vaikuttaa oleellisesti. Huomionarvoista on se, että yleinen turvallisuustilanne, jota ei vielä aiempina vuosina pidetty erityisen tärkeänä, on nyt noussut kärkijoukkoon.

Koronan uskottiin muuttavan festivaalikäyttäytymistä muun muassa siinä, että pienten festivaalien suosio saattaa kasvaa ja toisaalta digitaalisen sisällön kasvu luo festivaaleille uuden kilpailijan, elleivät festivaalit sisällytä digitaalista sisältöä osaksi omaa sisältöään. Järjestämiseen kaivattiin vetoapua alalle soveltuvasta julkisesta tuesta. Tuen merkitys nähtiin erityisen kriittisenä toiminnan jatkuvuuden kannalta.

LiveFIN arvioi, että koronan vuoksi festivaalien liikevaihdosta menetettiin tänä vuonna 94 %, noin 180 miljoonaa euroa.

"Vuosi 2021 näyttää millaisena uusi maailman aukeaa. Onko paluuta normaaliin ja mikä on normaali, se määritellään uudestaan. Voi olla, että koronan jäljet näkyvät vielä pitkään." arvioitiin toimialakyselyn vastauksissa.

--

Lisätietoja:

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
LiveFIN ry
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi

Maarit Kinnunen
Tutkija
Lapin yliopisto
+358 50 5779153
maarkinn@ulapland.fi

